

ПАМ'ЯТІ ХЛІБОРОБА

ДВА РОКИ ТОМУ ВІДЙШОВ У ВІЧНІСТЬ В.А.ПЛЮТИНСЬКИЙ...

БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА

Плютинський Володимир Антонович. Один з найвідоміших організаторів сільськогосподарського виробництва в Україні. Народився в 1927 році в селі Борисів Ізяславського району Хмельницької області. Учасник Великої Вітчизняної війни. У 14 років став партизаном. З 1951 року – незмінний голова ордена Трудового Червоного прапора колгоспу, агрофірми, агропромислової корпорації «Зоря». На цій посаді працював 58 років – абсолютний рекорд серед голів колгоспів. Двічі Герой Соціалістичної праці. Депутат Верховної Ради УРСР 7-11 скликань, член Президії Верховної Ради УРСР, ЦК КПРС. Народний депутат України третього і четвертого скликань. Почесний академік Української академії аграрних наук. Член-кореспондент Міжнародної кадрової академії (ЮНЕСКО).

Так склалося, що про нього за його життя написати мені не вийшло. Були інтерв'ю, спільна робота над книгою спогадів «По хвилях пам'яті». Але весь час говорив він. Я запитував і записував. 14 вересня минає два роки, як Володимир Плютинський відійшов у вічність. Пам'ятаю приїзд до нього журналістів «Вісника» на чолі з головним редактором Євгеном Хотимчуком. Плютинський потім мені сказав: «Ти знаєш, толкові люди. Хоч і журналісти...». Пресу він все таки любив. Рівно десять років тому, став ініціатором заснування газети «Клеванський тракт». «Нашої газети», – як він говорив.

ПОБАЧЕНЕ ЗА КОРДОНОМ ВПРОВАДЖУВАВ НА РІВНЕНЩИНІ

Поруч з ним, – з легендою аграрного комплексу держави, у якості помічника народного депутата України, я працював не один рік. Слухаючи його переконливі промови під час засідань правління «Зорі», в голові чомусь поселялася фраза з популярного кінофільму: «Ви ставите нереальні завдання». І дійсно, з огляду на наш, як тепер кажуть, менталітет, а точніше певну лівню досягнути ці завдання, зрозуміти їх значимість, – така думка виглядала цілком законною. Найбільш різким було те, що уже через кілька хвилин слова голови окрилювали, до горла підступав якийсь солідкуватий клубок – тепер уже від усвідомлення важливості справи, про яку він говорив, і цю справу, у підсумку, робили, доводили до кінця.

Я ніколи не зустрічав у своєму житті людини, яка могла б так запалювати своїх підлеглих до роботи.

Його біографію, як і біографії багатьох людей покоління, до якого належав Володимир Антонович, покремсала історія. Він мав освіти сім класів до війни, а доучуватись довелося в повоєнні роки. Вчилу саме життя. Вмів однаково просто поговорити і з міністром, і з комбайнером.

Я часто думав – звідкіля у нього ота його шляхетність, порядність, рівноваженість? За багато років

жодного разу я не бачив його у гніві, не почув від нього жодного матюка. В умовах радянської залізної завіси йому варто було лише раз, у 60-х роках, вирватися у відрядження в Західну Європу, до Італії, ознайомитись з тамтешнім садівництвом, – і через рік у «Зорі» вже садили 180 гектарів пальметного саду...

У рідкісні хвилини вільного спілкування він говорив мені:

– Знаєш, наша біда, що в нас в державі слабкий культурний рівень, мало порядку, відповідальності. І якщо всі будуть продовжувати лише плескати язиками, – ні порядку, ні відповідальності, ні культури не добавиться. Як «вони», на верхах, цього не розуміють?

Він привчив своїх підлеглих працювати з олівцем. Зайти до нього в кабінет без блокнота означало образити його і принизити свою власну гідність.

НА КОЖНІЙ ФЕРМІ МАС БУТИ САУНА

Плютинського чудово знали на Волині. Серед його друзів були відомий голова колгоспу, що діяв у селі Заборолі Луцького району, Василь Герасимчук, і очільник області Борис Клімчук, і співець волинської землі Олександр Богачук...

Іноки за його спиною я чув розмови: «Обставив себе приймальнями, секретарками, для нього не існує слова «ні», чи не занадто йому перепедає благ? Його колгосп живе, а інші животіють».

Потім помічав, як ці ж самі люди, при зустрічі з Володимиром Антоновичем, вже улесливо посміхались.

Далеко не всі розуміли, що ззовні, будучи відданим системі, у якій жив і працював, насадженням своєї «зорянської європеїзації» в окремо взятому господарстві – колгоспі, агрофірмі, агрокорпорації – голова ставав над самою системою. Саме європейскість у всьому – в роботі, в побуті хотів прищепити Плютинський людям.

Якось Володимир Антонович розповів мені:

– Приїхав до нас один секретар обкому. Зайшов в нашу нову конто-

ру, а вже в моєму кабінеті почав бурчати: «Що це ви тут за контору відгрозали, що сюди доярка в чоботях з ферми і зайти вже не зможе!». Я йому відповів, що на наших фермах скрізь асфальт, так що чоботи надівають в разі крайньої необхідності, а сам подумав тоді – дурень же ти дурень, хоч і секретар обкому...

Але ні разу я не чув, аби голова подібним чином висловився про доярку, про шофера чи тракториста. Він поважав і любив людей праці, бо знав, чим він їм зобов'язаний, а вони – йому.

– Я вас на кожній фермі заставляю облаштувати сауну не тому, що вона особисто мені потрібна, – якось вичитував голова керівникам середньої ланки на правлінні, – а щоб ваші люди в них змогли помитись. Хіба ви не розумієте, як це здорово, коли тракторист приїде з роботи чистий, переодягнений, тверезий!

Про гостинність, хлібосольність голови ходили легенди. Коли жив у Києві під час пленарних засідань Верховної Ради, «на сало» до Плютинського прагнули потрапити багато хто із депутатів.

Душу голова відводив у полі – сам за кермом, рідше з шофером. За день міг намотати 200-300 кілометрів польовими дорогами. Любив запрошувати в такі поїздки гостей господарства: міністрів, академіків, відомих аграріїв, різного рангу керівників. Ті, після багатогодинної їзди, як правило, виходили з авто втомленими і відкрито заздрили витривалості голови пересуватися не завжди рівними польовими дорогами. В його-то літа!

– У мене була мрія, – якось сказав Володимир Антонович, – заасфальтувати всі польові дороги. Як в Голландії. Ми і нові клуби в усіх селах Зорянської сільради побудували б, і нові школи, торгові центри. Якби не оцей розвал в державі. Мені, щоб здійснити таке будівництво, якихось років п'ять не вистачило. Горбачов зі своєю «перестройкою» сильно «допоміг»... Ми ж все самі робили... Все. І нічого нам за дарма ніхто не давав. Та ми ще на здоженемо...

Не судилося. На 83-му році він залишив земне життя. Нині господарство, де він хазяював, носить назву агрофірма «Зоря ім. Плютинського». В обробітку його знаходиться 12 тисяч гектарів угідь. Господарські традиції «Зорі» Плютинського не перевелися. А засноване ним в середині 50-х років на місці колишніх Сморжівських хуторів с. Зоря, як і раніше, залишається одним з кращих сіл України.

Віктор ПАРФЕНЮК, головний редактор газети «Клеванський тракт». «Вісник і К».